

«Економіка раціонального використання природних ресурсів та зрівноважений розвиток територій»

За сучасними пріоритетними напрямками наукових досліджень, що здійснюються у Львівському національному університеті природокористування, сформована наукова школа завідувача кафедри економіки, доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Черевка Георгія Владиславовича – **«Економіка раціонального використання природних ресурсів та зрівноважений розвиток територій»**.

У своїх дослідженнях Черевко Г.В. широко використовує комплекс сучасних наукових методів і набутий за час закордонних стажувань науковий та дослідницький досвід. Результати його досліджень мають безперечне важливе наукове значення та практичне застосування в галузях народногосподарського комплексу України на мікро- та макрорівнях і є достатньо відомі за кордоном

Дійсний член (академік):

Української Екологічної Академії,
Академії Економічних Наук України,
Академії наук Вищої освіти України.

Член Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu (Polska)

Член Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників від дня його заснування.

Кваліфікований експерт-дорадник з питань аграрної економіки та агробізнесу.

2013-2019 р. – головний редактор наукового фахового журналу ЛНАУ «Аграрна економіка».

З 2020 р. заступник головного редактора наукового фахового журналу «Аграрна економіка», член редколегії наукового фахового журналу ЛНАУ «Вісник ЛНАУ: Економіка АПК», член редакційної колегії наукового видання *Zeszyty naukowe SGGW «Ekonomika i organizacja logistyki»* (Польща), член редакційної колегії наукового фахового журналу «Annals of the Polish Association of Agricultural and Agribusiness economists» (Польща), член редакційної колегії наукового видання *Acta Scientifica Academiae Ostroviensis. Sectio A: Nauki Humanistyczne, Społeczne i Techniczne»* (Польща).

Має державні відзнаки: Грамоту Верховної ради України «За заслуги перед українським народом» (2006 р.), Нагрудний знак «За наукові досягнення» Міністерства освіти і науки України (2006 р.). Крім того: Почесну відзнаку «За заслуги перед вищою сільськогосподарською школою у Варшаві» (ULS-SGGW, Польща, 2010 р.), Пам'ятну медаль «За продуктивну співпрацю і вклад в розвиток університету» (Wyższa Szkoła Inżynieryjno-Ekonomiczna z siedzibą w Rzeszowie, Польща, 2010 р.), нагороджений медаллю «За багаторічну співпрацю з асоціацією SERiA та внесок у розвиток польської аграрної академічної науки» (Польща, 2018 р.).

Результативність діяльності

Науковим доробком Черевка Г.В. є понад 600 праць, в т.ч. 30 монографій, 12 навчальних і практичних посібників, 17 брошур, 400 наукових статей, 125 праць навчально-методичного характеру (навчальні посібники та методичні вказівки і рекомендації щодо вивчення відповідних дисциплін), в т.ч. 17 програм навчальних курсів, рекомендованих до використання Наукометодцентром Мінагрополітики України.

Дослідницькі напрямки наукової школи формувалися навколо бюджетних наукових тем факультету управління, економіки та права Львівського національного університету природокористування:

«Обґрунтування аграрної політики, спрямованої на ринкову трансформацію економіки АПК» 2001–2005 роки (номер державної реєстрації 0100U002332).

«Розробка організаційно-економічного механізму підвищення соціально-економічної ефективності функціонування агропромислового комплексу Західного регіону України» 2006–2010 роки (номер державної реєстрації 0106U002073).

«Теоретико-методологічне та організаційно-економічне обґрунтування розвитку сільського господарства і села» 2011–2015 роки (номер державної реєстрації 0111U001252).

«Організаційно-економічний механізм забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та села» 2016–2020 роки (номер державної реєстрації 0116U003176).

«Організаційно-економічний механізм забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та села» 2016–2020 роки (номер державної реєстрації 0116U003176).

«Механізм забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій» (номер державної реєстрації 0121U108897).

Коло наукових інтересів і напрямів досліджень Черевка Г.В. охоплює проблеми ефективного розвитку галузей народного господарства, фінансового менеджменту у суб'єктах господарювання, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу та інвестицій, економіки природокористування, біоекономіки, циркулярної економіки, економіки вражень, вдосконалення економічних взаємовідносин, кооперації та інтеграції, агротуризму, державного регулювання ринкової економіки, менеджменту людських ресурсів, зрівноваженого розвитку територій, логістики. Особливу увагу в останні роки приділяє проблемі євроінтеграції української економіки в контексті євроінтеграційного курсу України.

Під керівництвом Черевка Г.В. захищено

➤ **5 докторських дисертацій:** Горбонос Ф.В. (2005 р.), Ткачук В.І. (2012 р.), Колодійчук В.А. (2015 р.), Ступень Н.М. (2018 р.), Ступень Р.М. (2019 р.);

➤ **23 кандидатські дисертації:** Колодійчук В.А. (1998 р.), Шурпенкова Р.К. (1999 р.), Гачек Т.С. (1999 р.), Тофан І.М. (2000 р.),

Березівський З.П. (2003 р.), Вантух В.П (2004 р.), Кохана Т.М. (2005 р.), Яців С.Ф. (2011 р.), Василенька Н.І. (2007 р.), Павленчик А.О. (2008 р.), Ващик М.С. (2008 р.), Дадак О.О. (2009 р.), Шимечко Г.І. (2009 р.), Глубіш Л.Я. (2009 р.), Березівський Я.П. (2010 р.), Струк Н.Р. (2011 р.), Дудич Г.М. (2011 р.), , Кобрин Л.М. (2014 р.), Савченко Є.В. (2014 р.), Дубневич Ю.В. (2015 р.), Піяга Н.О. (2016 р.), Смулка О. (2020 р.), Шугало В. (2021 р.).

Серед найсуттєвіших наукових результатів представників наукової школи **«Економіка раціонального використання природних ресурсів та зрівноважений розвиток територій»** слід виокремити такі:

✓ розроблено рекомендації щодо підвищення рівня раціональності використання природних ресурсів у контексті зрівноваженого розвитку територій, екологізації виробництва та розвитку органічного виробництва;

✓ розроблено рекомендації щодо удосконалення структури енергетичної бази сфери економіки та територій за рахунок використання можливостей залучення відновлюваних джерел енергії, в т.ч. сонячної енергії, енергії вітру та енергії біомаси, розширення практики і підвищення ефективності вирощування енергетичних культур;

✓ розроблено рекомендації щодо зменшення і підвищення ефективності використання відходів на засадах циркулярної економіки;

✓ вдосконалено організаційно-економічний механізм державного регулювання функціонування підприємств на базі раціонального поєднання державних та ринкових механізмів регулювання виробництва;

✓ обґрунтовано теоретико-методологічні основи еколого-економічного забезпечення розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення та запропоновано науково-методичні підходи до формування еколого-економічного механізму ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення з урахуванням існуючих інституціональних обмежень соціального, економічного та екологічного характеру;

✓ обґрунтовано послідовність формування стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств агробізнесу з виокремленням послідовних кроків аналітичного, проектно-апробаційного та імплементаційного етапів і маркетингового, виробничо-господарського та регламентаційного блоків, що забезпечить стійкість такої стратегії до потенційних дестабілізуючих впливів, гнучкі її властивості відповідно до наростаючих викликів і змін економічного середовища функціонування підприємств агробізнесу, забезпечить ефективність її застосування на цільових аграрних ринках різних держав;

✓ удосконалено засади створення механізму матеріального і фінансового забезпечення кооперативів, який передбачає координацію зусиль зацікавлених сторін, визначає завдання, принципи забезпечення процесу створення і поточної діяльності таких кооперативів, застосування для цього відповідних інструментів;

✓ розроблено науково-методологічні засади комплексної діагностики виробничого потенціалу фермерських господарств на основі індикаторів ефективності його використання та відтворення, а також вироблено

відтворювальний підхід до діагностики доданої вартості, який побудований на оцінці ефективності власних інвестицій фермерського господарства у формування його виробничого потенціалу; запропоноване передбачає уніфікацію методик для реалізації цілей зовнішніх та внутрішніх суб'єктів діагностики щодо ретроспективного, поточного та перспективного станів виробничого потенціалу;

✓ розроблено рекомендації щодо ефективного вирішення гендерних проблем у аграрній сфері економіки та підвищення ефективності використання праці жінок на селі;

✓ обґрунтовано концептуальну модель розвитку фермерства України, націлена на зміцнення наявних, створення нових фермерських господарств та трансформацію особистих селянських господарств у сімейні ферми; сценарій подальшого піднесення фермерських господарств має бути зумовлений якісними перетвореннями у внутрішньому та зовнішньому середовищах, спрямованими на підвищення конкурентоспроможності та прибутковості фермерських господарств як основних суб'єктів агробізнесу;

✓ вдосконалено процес формування та підвищення ефективності використання персоналу в системі ресурсозабезпечення сільськогосподарських підприємств;

✓ вдосконалено логістичні підходи до оптимізації потоків матеріально-технічних ресурсів між сферами та підприємствами АПК;

✓ розвинуто концептуальний підхід до формування і розвитку організованого ринку агротуристичних послуг на основі активізації підприємницької діяльності сільського населення та впровадження економіки вражень в практику господарювання.

Доктор економічних наук, професор

Георгій ЧЕРЕВКО